

Чернишов Віталій Олександрович

Харківська національний університет імені В.Н. Каразіна

Філенко Ігор Юрійович

Харківська гімназія №172

ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЮНИХ БАСКЕТБОЛІСТІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

***Анотація.** У статті представлені матеріали дослідження впровадження інформаційних технологій при підготовці юних баскетболістів. Описано методiku використання комп'ютерної навчальної програми з баскетболу. Акцентована увага на проблемах підготовки сучасної молоді.*

***Ключові слова:** баскетбол, програма, спортсмен, моделювання, тактика.*

***Abstract.** Chernyshov V. Filenko I. Optimization of educational and training process of junior basketballists by means of information technologies. The article presents the materials of research on the introduction of information technology in the preparation of young basketball players. The method of using the computer training program on basketball is described. The attention is focused on the problems of preparing modern youth.*

***Key words:** basketball, program, sportsmen, simulation, tactics.*

Вступ. У сучасному житті все більше використання занять фізичними вправами спрямоване не на досягнення високих результатів, а на підвищення їх оздоровчого впливу на широкі маси населення. Для вирішення такої глобальної проблеми, на думку Ашаніна В.С., Помещикової І.П. та Помещикова С.С., найбільш ефективними засобами є, перш за все, спортивні ігри, одним видом з яких є баскетбол [1].

Кулібаба В.Д. вказує, що сучасний баскетбол перебуває у стадії бурхливого творчого підйому, спрямованого на активізацію дій, як в нападі, так і захисту. Відповідно до комплексної програми фізичного виховання школярів, баскетбол є одним із засобів фізичного розвитку і виховання молоді [3].

При навчанні елементам техніки в баскетболі важливе значення має чітке осмислення спортсменами основних рухових компонентів елемента [6]. Основою для фіксування в свідомості учнів деталей виконання елементів техніки є образне представлення необхідної дії або комплексу дій, що складають технічний елемент. Для того, щоб представити виконання будь-якого технічного прийому, його необхідно побачити [2,5,8]. Це є особливо

актуально для юних спортсменів, які відтворюють рух згідно безпосередньому відтворенню зорового образу.

Мета роботи: встановити динаміку розвитку показників технічної підготовленості юних баскетболістів під впливом комп'ютерних навчальних технологій.

Методи дослідження: теоретичний аналіз літературних джерел; педагогічне спостереження; інформаційне моделювання.

Результати дослідження та їх обговорення. Для забезпечення безпосереднього наочно-образного сприйняття при вивченні і вдосконаленні техніки гри в баскетбол була застосована динамічна відео програма, у якій були відображені основні деталі техніки. Для створення програми був застосований метод мультиплікації, який розрахований на вікову категорію досліджуваних; за його допомогою можна створювати будь-які динамічні схеми залежно від завдань навчання; сучасні інформаційні технології дозволяють достатньо швидко і ефективно створювати необхідні динамічні сюжети, які без наочного відтворення часто важкі для розуміння; сучасні технічні засоби дозволяють відтворювати фрагменти, створені в інших програмах, як на персональних комп'ютерах, так і на відеоплеєрах і навіть мобільних телефонах. Навчальне відео з баскетболу складається з 21 вправи на техніку і 3 додаткових вправ: на ведення м'яча, передача і ловля м'яча, штрафні кидки в кільце, зупинки м'яча різними видами; ці вправи демонструють всі ключові рухи спортивної рухової дії.

Деякі вправи у відео технічно розписані для того, щоб спортсмени не тільки побачили, але й прочитали як технічно правильно виконувати цю вправу.

Елемент наукового суб'єктивізму у отриманих нами результатів дослідження також присутній, так як у відсутності експерименту та порівняльного аналізу двох груп важко сказати який саме фактор вплинув на поліпшення технічної підготовленості юних баскетболістів. На цей процес могли позитивно вливати рівень професійності тренера, методика за якою було побудовано тренувальний процес протягом двох місяців, рівень фізичного стану спортсменів, наявність змагальної діяльності, психологічне мотивування до спортивного росту та багато інших факторів, які нами не було досліджено.

Тому дуже складно у таких обмежених умовах побудови дослідницької частини вказувати, що саме використання інформаційних засобів сприяло підвищенню рівня технічної підготовленості спортсменів. Але при всьому цьому, можна із впевненістю вказувати, що інноваційні технології навчання, які були запропоновані у навчально-тренувальному процесі, значно поліпшили рівень розуміння навчального матеріалу та підвищили зацікавленість юних баскетболістів до занять.

Висновки. Для рішення завдань дослідження було застосовано комп'ютерну навчальну програму з баскетболу з застосуванням відеозйомки виконання баскетболістами технічних прийомів з подальшою комп'ютерною обробкою даних в програмах «Pinnacle Studio5» та «Adobe Photoshop», яка складається з 21 вправи на техніку і 3 додаткових вправ.

Перспективи подальших досліджень. У подальшому слід розглядати можливість застосування комп'ютерних навчальних програм на основі біомеханічного моделювання рухів спортсменів у навчально-тренувальному процесі юних баскетболістів як один із факторів, що сприяє зростанню спортивної результативності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ашанин В.С., Помещикова И.П., Помещиков С.С. Аудиовизуальная информационная программа, как средство обучения командным тактическим действиям в баскетболе. Слобожанський науково-спортивний вісник, 2009, 1, 167-171.
2. Бовкун М.С., Філенко Л.В. Вдосконалення тактичної підготовки юних баскетболістів 14-16 років засобами інформаційних технологій. Матеріали II Всеукраїнської студентської наукової Інтернет-конференції, Харків, 2015, 17-19.
3. Кулібаба В.Д., Тиняков А. А., Арабаджи Т. Д., Золотоус А. І. Своя філософія гри Баскетбол. Харків, 2011, 240.
4. Помещикова І., Кадигроб Я., Коваль М., Мальцева Т.. Вплив рівня функцій уваги на ігрові показники баскетболістів 12–13 років. Спортивные игры, 2016, 2, 44-46.
5. Філенко Л.В., Філенко І.Ю. Використання навчальних відеороликів у процесі тактичної підготовки баскетболістів. Науково-методичні основи використання інформаційних технологій в галузі фізичної культури та спорту: збірник наукових праць, 2018, 2., 114-116.
6. Чуча Н.І., Харченко Є.С., Поліщук І.С. Рівень силової підготовленості студентів-баскетболістів. Спортивні ігри, 2016, 2, 58-62.
7. Ashanin V., Filenko L., Pasko V., Poltoratskaya G., Tserkovna O. Informatization on the physical culture of students using the «Physical education» computer program. Journal of Physical Education and Sport, 2017, 17, 3, 1970-1976.
8. Pomeshchikova I., Iermakov S., Bartik P., Shevchenko O., Nosko M., Yermakova T., Nosko Y.. Influence of exercises and games with ball on vestibular stability of students with muscular-skeletal apparatus disorders. Sport Science, 2016, 1, 9, 75-83.